Mai 23
1934
№ 118 (1179)
DEEDE-YDE KOTO
Ceentersojuuziin, 19.

Gazar byriiin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

KB(b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMSSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprotsoveediin edər byriiin oorgan

18000 ga təsəʙəəs ilyy tarikiigi temeke

Manai Buriaad Mongol Respyyblikiin kolkoozniguud ba azalça əmçətenii əmenə ene ziliin kabariin tarilgiin kampaaniiin zorilgonuudiin negen aıkabtar çukala gol zorilgo bolbol kabariin tarilgiigi erteer ekileze, bogonikon bolzorto zişeete sain çanartaigaar əngərgəkə ba təsəbiigi ylyyteigeer gyicedkeke gesen baigaa.

Mənəə tarilgtin kədəlməriiin nileed o'on aimaguudiin (Aga, Tynken, Ekired—Bulagad g. m.) MTS-nuud (Bajandain, Tynkenii g. m.) təsəbəə gyicedkeed, olonki aimaguudiin gyicedkekiigi oirotood baikiin yjede tarilgiin kədəlməriiin dyngyydiigi abça karakada. Ene çukala zorilgiigi manai olon niite kolkoozniguud ba azalça əmçətən namiin emkiiin bolşoviig kətəlbəri dooro jabaza zəbəər oilgozo ton zəb bolşoviig josoor gyicedkeze baisani gerçelge juu bolkob gekede:

1) Baisan main 20 ədəriin medeegeer odoo kabar tarigdaka oroosoto tariaani tarilgiin təsəbəni 85,2 % ba byke respyyblikiin təsəb 78,2 % gyicedkegdebe.

2) Kabariin tarilgiigi tyryy jabaza gyicedkesen olon kolkooznuud, aimaguud, maşiina traagtariin staancanuud ba zarim somon nutaguudiin əmçətən təsəbəə ilyyteigeer gyicedkeze, ertiin paar kagalza baina. Tynkenii aimagiin Tooriin somonii əmçətən təsəbəə 111 %, Zemçyygiin somonii əmçətən 103 %, Şimkiin somonii əmçətən 113 % gyicedkesen ene metiin zişeenyyd bişe bişe niutaguudta ali olon baika.

3) Mənəə ziliin tarilga bol bogonikon bolzorto gyicedkegdeze baika zuura çanariin talaar əngərəgçə zilnyydiin tarilgaas nileed ilyy sainaar əngərəzə baina.

Ene bygede bol nam ba zasagiin gazaraas manai respyyblikiin azalçanda əgtəsən aguu jike kən gələltədə erkim sain kariuu bolko ba çanga çadaltai baidalda orkiin bodoto temecel bolno geze temdeglegdeke baina.

Mənəə dabaad baisan amzalta bolbol ene jike kəngələltiigi ynen bolşoviig josoor kariuucaza, respyyblikiigee soveed kolboon dotorki tyryy jabagça respyyblikenyydiin negen bolgoko ba kədəlməriçən, kolkoezniguudaa çanga çadaltai, bolbosorongui baidalda uruulza bykii kolkooznuudaa bolşoviig bolgokiin ton tyryyşiin amzalta mən geze medeke keregtei.

Ene aguu jike udkatai zorilgonuudiigi amzaltataigaar gyicedkeze, ilangujaa çanga çadaltai baidalda orokiin suuriiigi mənəə kabariin tarilga deere erke bişe tuilaka josotobdi.

Ene suurini juu bolkob gekede—tarilgiin təsəbiigi nileed jike ilyyteigeer gyicedkeke keregtei.

Todorkoilon kelebel, manai bykii respyyblikiin aimaguud ba maşiina traagtariin staancanuud, kolkooznuud ba əmçətən təsəbəəs gaduur erkebeşe **18000 gaagaas dooşo bişeer tarika josotoi.**

Namiin ba zasagiin gazariin əgəsən tusalamziigi gyiced ezelze, dotoroo baisan bykii arga çadaliigi elsyylze socialiis meriicəə udaarnigçalgiigi olon niite kolkoozniguud ba əmçətenii dunda ərgənəər jabuulgaza, tyryy jabagça aimag kolkooznnudaas bolşviig kədəlməriiin zişee abça ene deere kelegdesen 18000 ga təsəbəəs ilyy tarikiin teləə bykii aimag somonuudiin nam—soveediin emkinyyd, bykii kədəlməriçəd, kolkoozniguud ba əmçətən bolşoviigçolon temeceze ene zorilgiigi zaabol erkim sain çanartaigaar gyicedkeke josotoi.

Tarilgaa eces kyrter amzaltatai dyyrgeke ba ilyybçelen dyyrgeke

Tarilgaa dyyrgebe

Nikoolsk, 18 (jaaral pooştoor) „Ulaan Partizaan" geze kolkooz main 11-de 854 gaa oroosoto tarilgaa dyyrgebe. Yldegçe tarilgiigi main 14—də dyyrgeed, main 15—da paartaa garka geze baina.

Təsəbiin dyyrgelte ba azaliin emkidkeliin talaar sain jabagçad gebel: 1 brigaada, brigadiir Firofiijev, 2 daki brigaada Kravcoov gegçed bolno.

Nasarkaanoviin brigaada təsəbəə 102 % dyyrgeed, Mukarooviin brigaadiigi bygsiir abça, paariin kagalalgada tusalalcaza jabana.

Ədəriingəə noormiigi ilyybçelen dyyrgeze jabasan udaarniguud gebel: nəkəd Başiitov, Şylynoov, Imikoovaa, Nikiiforovaa, gegçed bolno.

kolkooziin tyryylegçe
Bogdaanov.

Bookonii MTS

Bookon. 20 (telegraamaar). Bookonii MTS-iin tarilgiin təsəb main 16-da oroidoo 55 % dyyrgegdebe. Nək. Buraajeviin traagtariin otriaad gabşagaigaar kədəlmərilnə. 8 ədəriin turşada 176 ga kagalza tariba. Ədəriin noormo 3,5 ga baibaç 5 ga. kagalna. Kədəlməriiin çanar sain baina,

Çanariigi şalgaka komiis gabşagai əbəgən Saltaanov gegçe ədər byri şalgan tuşaaza abadag baina.

Nək. Dabeidaviin traagtariin otriaad muugaar kədəlmərilənə. 13 ədərtə oroidoo 55 ga tarisan baina. Çanarni buzagai muu. Ulas təriin keltes ene buzagai jabadalda kemzee abaka baina.

Majoorov

Alairiin aimag

Kytylig 20 (telegraamaar). Olzoojevsk bylsoveediin „Goolos bidnotoi" geze arteel bol, main 19—nii ədər 83 ga şiniice, 18 ga jaarica, 48,36 ga ovioos. 11,32 ga jaçimeen tariza dyyrgebe. Çanarni sain. Əmçətən buzagaigaar geegdeze jabana. Əmçətenii dunda niite nebtereliin kədəlməri ygei.

Jrinceejev.

Agiin aimag

Aga. (telegraamaar). Tabtaanain MTS—paariin kampaaniiigi toso ygei deerees tasalduulza baina. Təsəbiin josoor paarta main 15 da garka josotoi baisan aad, odoo kyrter garaadyi.

Orlogço direegter nək. Delgeriin juuç kiine ygei əərəə bytekede naidaza suuna.

Gr. Çimediin

Bookon aimag

Bookon 19 (telegraamaar) Bookonii MTS—iin „şynte" geze kolkooz 327 ga tarilgiigi tariza dyyrgebe. Eldeb təreliin tarilga 100 ga tarisan baina.

„Şynte" arteel bol „Ulaan ceceg" kolkooztoi meriicəətəi baisanaa ilaza garaba. Enyyntei negen cagta 40 ga paar kagalba.

Soveed Kolboon dotor

N.V. Lisiicen gegçiigi tomilolgo

Moskvaa 21 (T) Nikalai Vaşiilijeviç Lisiicen gegçiigi RSFSR-iin Gazartariaalangiin Aradiin komisaar bolgon tomilko geze BTGK-iin priziidiyym togtoobo.

Nək. Lisiicen kadaa 1891 ondo uridiin Moskvaa gybeernide tariaaçanii bylesoo tərəsən. 1910 ondo bolşoviig namada oroson ba imperialiis dainii yjede kaanta ceregte tatagdaad jabakadaa oostrogoozsk-iin garnizoonii ceregyydiin dunda bolşoviigiin kədəlməriigi edebkitei jabuulsan baigaa.

1919 onoos 1922 on kyrter nək. Lisiicen namiin TK-iin aparaadta imfarmaaciin keltesiigi daagçilalba kiisen, Basa emkidken zokioko keltesté kədəlzəi. 1923 ondo Lisiicen TKK-iin geşyynde sungadazai. Ende kadaa Lisiicen mən udaan priziidiyymiin geşyyn ba RSESR-iin KTI-iin Arkomiin orlogço baisan.

1930 onii kabaraas mənəə kyter RSFSR-iin gazartariaalangiin arkomiin orlogço baisan ba nək Lisiicen BTGK-iin geşyyn jike udaan jababa.

RSFSR iin Gazartarialiingiin Arkomiin orlogçodo Prokoopi Temfeeviç Zybareev gegçe tomilogdobo.

„Kraasin" dalaida barigdaba

Maskvaa, 21 (TASS. Smirnoov gegçe lidokool „Kraasinii" deerees iigeze medeecene: Main 19 da „Staalingraad" geze porakoodiigi ceber usanda gargasanii syylde əbəl cagiin usanii baidaliin gynzegii gazariin timpiratuura şinzekee çukala erdemiin kədəlmərigi gyicedkekiin tula ledokool bol dalaida barigdaza yldebe. 16 cag 30 minuutada ledokool bol byyki Pıovideenide orobo.

Muraalov A. I. çələələgdəʙe

Moskvaa 21(T) A I Muraalov gegçiin SSSR-iin Gazartariaalangiin Aradiin komisaariin orlogço bolgon tomilogdoson tula, BTGK bolbol tyyniigi RSFSR-iin Gazartariaalangiin Arkomin albanaas çələələkə geze logtoobo.

Ledokool „Kraasin" Aliaask oçono

Moskvaa, 22(TASS. Ledokool „Kraasin". main 20 do əgləənii 4 cagta „kraasin" geze ledokool dalaida garba. „Staalingraadiigi" açaa buulgakiini Yeleene geze gazarta acarba.

„Kraasin" Liootçig Slepnioov ba tyynii maşiiniin koinoos Aliask oçoko ba tendeesee kamçaatkadaki Petropaavlovsk zyglezə kyyrsee bariza jabaka daa bari aba ba.

Nəkəd. Kaganooviç ba Bulgaanin gegçed Metroogiin barilga deere

Moskvaa, 22(TASS) Main 19-de ydeşiin naiman cagaas koişo sənii 1 cag boltor Nəkəd: kaganooviç bol Mossovediin tyryylegçe Bulgaanintai kamta Metroogiin şaaktiin kədəlməriiin baidaliigi suurin deereni şalgaba.

Nək kaganooviç 13 dugaar şaaktada buumagca Dzerziinskiin nere mzete talmai deere tynieelieer deeşe garangyi əngərbə, tyyncelen ştoniaagaar kalançeevske talmain 2 dugaar şaaktiin kesovoi kədəlmər kyrter oçobo.

Nək. Kaganooviç gol ankarlaa kədəlməriiin çanar deere kanduulza inzenieer teeknikiin Personaaltai ba kədəlməriçədəər şaaktada jarildaa kiibe.

Parokood „Smoolinsk" gedergee provedeeni ʙygktedee jireʙe

Kavaarovsk 21 (T). Parokood „Smoolinsk" gedergee provedeeni byktedee bucaza jirebe. Byyktees medeecesenii josoor baigaaliiin ularil muudazai. Uridaas çanga salkin cokizo, məlisən jikeer kədələn kemkereze dalaidaa orobo Byykte deere ədər səniiin ilgaagy manatai.

Fariika lioodçigiin Vraanglii oltirog niiseke gekedeni saad uçaruulna.

Z. S. Kizaarta ideekooliin azayiledberi

Moskvaa 21 (T). Kojordugaar tabanzilsoo Zyyn Sibiir kizaar dotor idee kooliin azayiledberi jike kəgzəzə baina. RSFSR-iin Tedkenkangaka Arkomaad kadaa kojordugaar tabanziliin təsəbsoo gol təsəb zyyn zaka kizaarnuudta ba yndesenii rajoonuudta idee kooliin şine yiledberiiin oronuudiigi baiguulka geze karaadaa ababa.

RSFSR-iin Tedkanarkom kojordugaar tabanzilsoo Zyyn Sibiir kizaarta idee kooliin azayiledberide 8100 mingan tək. gargaşalkaar bagcaaba.

Enyynees Kondiiteriin azayiledberide 4 milioon tək. Makaroonii azayiledberide 800 mingan tək. Doıozziin azayiledberide 400 mingan tək. gargaşalagdana,

Prizedeente Kaliininda

Faşiizm ba antisemitiizmetei temeceke aradiin komiteediin kongrees jevrein Avtonoomito rajoon Birobidzaan geze bii bolsonii uçaralda soveediin zasagta bajariig kyrgene.

Tyryylegçe Golidşereike.
Argentiika, Byeenoos, Aireis

MEDEECEL

Ijyyliiin 3 da Deede—Yde kotodo B.M.A.S.S.R.iin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin VI—dugaar seesse zarlagdaba.

KELCEKE ZYILNYYDENI.

1. Kuriaalgiin kampaanii n beledkeliin jabaca tukai Bookonii ba Tarbagatain Aimaguudiin Gyicedkeke Komiteediin ba Gaşeejevsk MTS iin iledkelnyyd (iledkelçed: nək. Bujantiin, Leoonov ba Kaidarov).
2. Soveediin kudaldaan ba ed tavaariin selgelte tukai Burkopsojuuziin ba Goortiin iledkelnyyd mən Kiaagta, Jaruuna kojor rajoonii Koperaaciin kolboonuudiin nemelte iledkelnyyd (iledkelçed: Pılynoov, Laatişev nemelte iledkelçed: Tarkaajev ba Makaarov).
3. 1934 onii biydzeedte batalka ba zəəri elsyylke tukai (iled kelçe nək. Teelin).
4. Emkidkeliin asuudalnuud.

Tus seessede Bur. TGK iin Byke Rosiin TGK iin, Zyyn Sibiiriin Kizaariin Gyicedkomiin ba SSSR iin TGK—iin geşyyd ba orlogçod urigdana, mən AGK, RGK—iin ba rajoonii koperaaciin kolboonii tyryylegçed (Bauntiin ba Koito—Baigaliin rajoouii koperaaciin tyryylegçedees bişeni) basa urigdana.

BMASSR—iin TGK—iin Sekretariaad.

Urislamza zakilgadaa bodoto amzalta garaadyi

Zəbkən taban aimag təsəbəə dyyrgebe

Main 21 nii medeegeer byke respyyblike deere karaadagdasan təsəbtə urislamziin zakilga, araikan 100,7 proc. gyicedkegdesen baikaas, olonki aimaguud mənəə kyrter təsəbyydəə dyyrgeedyi Ilangujaa, Kiaagta ba Mukar Şiberiin aimaguud buzagaigaar geegdeseer 48 5 proc. 66,8 proc. gyicedkeze bainad.

Enyyn deerees baicaabal manai Buriaad Mongol respyyblike urislamziin zakiliigi nileed kozomduulsan bodoto deere cokom təsəbəə gyicedkegdeegyi baina.

Ene bolson tasaldaliin şaltagaani juub gebel, manai bykii nam soveediin emkinyyd bodoto bolşoviiguudiin opiratiiv kədəlməriləlgiigi ezemdeze çadaagyi, uçarni ulas təriin ba azakuin kampaaninuudiigi zergeşyylen jabuulkiin orondo' karin eelzeenii josoor negiigeni yldeeze kozomduuldag baina şuu.

Mənəə urislamziin zakilgadaa jikenki aimag rajoonuud, kabariin tarilgiigi dyyrgeed, tyynii syyleer urislamza zakilgiigi əngəıgəkə gesen, eelzee kylieelgesen deerees koişo tatasani ile baina.

Basa olonki aimag rajoonuudiin nam soveediin emkiinyyd ba ilangujaa finaanciigi erkileke respyyblikiin, aimaguudiiin emkinyyd bykii mengen sangiin təsəbiin gyicedkeliin teləə sulaar kədəlsən boloood, tyynigi bodoto amzaltada uruulkiin daçalalga gargaza kubilalta kiisengyi.

Uul tasaldaliigi usadkakiin tukai namiin mozkom, TGK ba AKS iin keden dabkar ceke zaasan togtoolnuudiigi olonki aimaguudiin emkinyydeer gyicedkegdeegyi baizai.

Uçar iimees, caaşaa urislamziin zakiliigi təsəbiin josoor gyicedkekiin katuu daçalalgiigi emkidkeke ba tyynii tələbəriigi ereçemteigeer uruulkiin tula, respyyblikiin bykii nam soveediin emkinyyd bolşoviigiin temecee jabuulka ujalga bolno.

Kerbee urida yrgelzelsen tasaldaliigi usadkalgyi caaşaa jabaza bolkogyi ba ilangujaa zakilgadaa buzagaigaar tasalduulsan aimaguud (Kiaagta. M. Şiber. Bookon ba Zakaamin) byri jike kubilalta keregləne.

Toologdoson aimagiin emkinyyd odoo cokom şiidkekii amzaltanuudiigi gyicedken bodoto bolşoviigiin kajuu daiçalalgaar kangaagyi baibalni, tedenii kətəlbərilegçədtə namiin şugamaar eris kemzee abka zailaşagyi.

Odoo baisan dutuunuudiigi jabuud usadkaza olon niitiin nebtereliin kədəlməriigi tuiliin sainaar emkidken, byke azalçadiin keçeel idebkiigi çangadkan, socialiis məriiceegi dəlgeryylen, urislamziin zakil ba tələbəriin uruulgiigi erçemteigeer gyicedkeke.

Urislamza zakilgiin jaʙaciin medee main 21-nii ədər

Aimag rajoonuudiin nere	Kinaka tooni	zakiza gyi sedkeseni	Proceent.
Aga	439,0	449,0	102,2
Alair	519,0	424,0	81,6
Bargazan	390,0	296,0	75,8
Baunta	341,0	330,0	96,8
Bookon	313,0	223,0	71,2
Tarbagatain	380,0	314,0	82,6
Jaruuna	309,0	313,0	101,3
Zakaamin	216,0	170,0	78,7
Kabaansk	371,0	464,0	126,6
Kiaagta	413,0	276,0	66,8
M-Şiberiin	289,0	189,0	48,5
S-Baikaliin	156,0	120,0	76,9
Selenge	646,0	620,0	55,9
Tynkenii	403,0	414,0	102,7
Kori	394,0	433,0	109,9
Ordiin adag	473,0	402,0	84,9
Kədəə azaltanda kamta	6052,0	5437,0	89,8
Deede-Yde	2219,0	2680,0	126,4
Troiskosaavsk	236,0	349,0	147,8
Misoovsk	43,0	44,0	100,2
Kamta	2398,0	3073,0	134,4
Respyyblike deere kamta	8450,0	8500,0	100,7

Kiliin caana

Bolgaarida faşiistiin urabaltiin todorkoilol

Staambyl 21 (T). Sofiigoos medeecesenii josoor miniisterçediin bairiigi poliicanar ezelzei. Uridiin premijeer Myşaanov kinaltada abtaba. Gudamzanuudaar buu tabilgan garana geke jum.

Basa Veenede main 19 onii səni sofiigi ceregyyd ezelebe. Tendee kreeselen pylimiootonuudiigi todkozoi. Koto deereni somolioonduud niisen cuglarsan baika tula main 19-nii kagas ədər kyrter kenç gerees garaka erkegyi baizai. Telefoon ba telegraafnuud zogsoson, Parlaamint taraagdasan baiba.

Ameerikada gan bolzo baina

Moskvaa, 19 (TASS) Dunda ba Baruun Ştaaduudta gan bolosoor baina. Ədər byri milioon byşleit (nege byşleiteni 2122 kilograam boldog) şiniice kocorozo baina. Mingaad feermenyyd sandarza baina.

Janvaarlaas ekilze şiig bol zokid kemzeenees 60 kubi dooşo baisan belei. Enyynii yreer—jarivoi şiniiciin tarilga urgana ygei. Agaariin baidaliigi şinzelke tobçoonii medeegeer oiriin ədəryydte boroo orokiigi kylieegdene. Boıooç kadaa tarilgiin jike kubiigi arçalza çadaka ygei janzatai baina.

Baidalni muudaza baina

Beerlin, 22 (TASS). Yystiiciin miniisteriin zakiraltaar, kinaltada baigçadiin baidal bol„tedener tyygeer əəsədiingəə gemiigi mederke boltorni "muu bolgoko jostoi bol goko gegdebe.

Nasaa gyiceegyi kinagdagçadiigi zəəbəər bailgakaa bolibo.

Өөrөө Byteke de şytene

(Telegraama)

Aga. Tabtaanain MTŽS bol kolkooznuudiin maliin oroonii kampanida opiratiivno kөtөlbөri өgөnegyi.

Tus somon dotor 1980 ynieed tөrөsөn aad 170 tugal ykesen baina. Gadna 250 ynieed tugal kajasan baika jum.

„Bolşoviig" kolkooz 354 yniee tөryyleed 62 tolgoi tugal ykyylsen eşөө 47 ynieedni tugal kajasan baina.

Bişe maliin tөlnyydiin ykelge aikabtar jike baina.

Iigeze baikadani MTŽS bol jamarç kemzee abanagyi.

Çimediin.

Bolşoviigçolon temeceže baina

(Telegraama)

Aga. Urida-agiin somonii „Staalin" kolkooziin yniee saagça nөk. Lhamažab Bazariin gegçe bol ynekeeree bolşoviiğ josoor tөl abkiin tula temeceže baina.

Nөk. Bazariin gegçe bol kariuucalgadaa abasan ynieedees 15 tolgoi tөryyleed, negeç tugal ykyylengyi težeeže baina.

Nөk. Bazariin bol tөlnyydiigi sainaar karasanii ba abasanii tula, 2 dakin şagnagdasan baina.

Enyynees gadna nөk. Bazariin bol Byke Buriaadiin malažaliin tөlөө dobtolgodo kandaža, aimag dotorki bykii kolkooznuugiigi ene dobtolgodo bolşoviigçolon kandakiigi uriba.

Çimediin

Kariuucalgata redaagtor Biligaajev

Номер выпускал и верстал Д. Н. Жамбалов Корректировал Ш. ЖАМСАРАНОВ Типография «Бурправда». Уполномоч. Бурглавлит № 402